

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ
IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1998 M. SPALIO 2 D NUTARIMO NR. 1180 „DĖL
TABAKO GAMINIŲ GAMYBOS LICENCIJAVIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU
– PROJEKTAS NR. 1) IR VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS 2000 M. GRUODŽIO 15 D. NUTARIMO NR. 1458 „DĖL KONKREČIŲ
VALSTYBĖS RINKLIAVOS DYDŽIŲ SĄRAŠO IR VALSTYBĖS RINKLIAVOS
MOKĖJIMO IR GRAŽINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS NR. 2, VISI KARTU – PROJEKTAI)
TAP-21-355; 21-356; TAIS NR. 21-21255(2);21-21256(2)**

2021-04-14 Nr.NV-717

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, Projektu Nr. 1 tvirtinamų Tabako gaminių ir su tabako gaminiais susijusių gaminių gamybos licencijavimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 6 punkte nustatytą taisyklę dėl vienos licencijos išdavimo siūlytina sieti su įmonės *ketinimu* gaminti tabako gaminius, susijusius gaminius keliuose vietose ir vykdyti jų didmeninę prekybą keliuose sandėliuose bei vartoti Taisyklių 7, 10 punktuose vartojamą formuluotę „*įmonė, norinti gauti licenciją*“. Tokiu būdu šiame punkte aiškiai nustatant licencijos išdavimo procesą. Be to, atsižvelgiant į Taisyklių 15.4 ir 15.7 papunkčius, licencijoje nurodomi ne tik tabako gaminių, susijusių gaminių gamybos vietos bei didmeninės prekybos sandėlių ir (ar) sandėlių, kuriuose tabako gaminiai, susiję gaminiai laikomi, adresai, bet ir pastato, kuriame įrengta gamybos vieta, unikalus numeris, tabako gaminių, susijusių gaminių didmeninės prekybos sandėlių ir (ar) sandėlių, kuriuose tabako gaminiai, susiję gaminiai laikomi, patalpų pažymėjimas plane, pastatų, kuriuose įrengti šie sandėliai, unikalūs numeriai.

2. Siūlytina patikslinti Taisyklių 7 punktą, jame nurodant, kokius kitus įmonės, norinčios gauti licenciją, registravimo duomenis patikrina Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas (toliau – Departamentas).

3. Siekiant nuoseklaus teisinio reguliavimo, siūlytina Departamento veiksmus, nustatytus Taisyklių 7-8 punktuose bei Taisyklių 9 punkto nuostatas dėstyti po Taisyklių 10 punkto nuostatų.

4. Taisyklių 8.1 papunktyje reikalinga įvesti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos trumpinį, kuris toliau vartojamas Taisyklių 20 punkte. Šiame kontekste siūlytume Taisyklėse taip pat peržiūrėti ir trumpinio „el. paštas“ vartojimą (Taisyklių 10, 11, 12 ir kiti papunkčiai) - toks trumpinys nėra įvestas tekste, o Nuostatų 10.1.1 papunktyje vartojama

nesutrumpinta nuostata „elektroninio pašto“. Laikantis teisėkūros rekomendacijų, pirmą kartą vartojant tekste turėtų būti įrašyta nesutrumpinta nuostata „elektroninis paštas“ ir tik po to, esant poreikiui, įvedamas trumpinys.

5. Taisyklių 8.3 papunktyje nurodoma, kad Departamentas kreipiasi į Informatikos ir ryšių departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – IRD), prašydamas pateikti informaciją apie įmonę ar jos vadovus pagal Tabako kontrolės įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 3 punktą. Pažymėtina, kad IRD teikiama informacija pagal Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro duomenis apima tik dalį šiame punkte nurodytos reikalingos įvertinti informacijos apie įmonę ar jos vadovus, todėl siūlytina Taisyklių 8.3 papunkčio nuostatas patikslinti nurodant, dėl kokios informacijos pateikimo apie įmonę ar jos vadovus yra kreipiamasi į IRD, o Taisyklių nuostatas reikalinga papildyti nurodant, koku būdu vertinami kiti Tabako kontrolės įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyti reikalavimai (kreipiantis į atitinkamas institucijas dėl informacijos gavimo apie įsiteisėjusį muitinės, Valstybinės mokesčių inspekcijos, policijos, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nutarimą dėl nuobaudos skyrimo ar ši informacija gaunama ir įvertinama paties Departamento naudojantis Administracinių nusižengimų registro interaktyviomis programinėmis priemonėmis).

6. Taisyklių 9 punkte nustatyta, kad jeigu institucija, į kurią kreiptasi dėl informacijos pateikimo, per nurodytą terminą Departamento prašytos informacijos nepateikia, laikoma, kad ta institucija, į kurią kreiptasi dėl informacijos pateikimo, prašytos informacijos neturi ir įmonė atitinka Tabako kontrolės įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 1–4 punktuose jai keliamus reikalavimus. Atkreiptinas dėmesys, kad Taisyklėse nėra nustatyta į kokią instituciją Departamentas kreipiasi, siekdamas įvertinti, ar įmonė atitinka Tabako kontrolės įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 4 punkte nustatytus reikalavimus. Šiame kontekste pažymėtina, kad Taisyklėse nenustatytas reguliavimas, koku būdu ir remiantis kuo yra vertinama įmonės, norinčios gauti licenciją, atitiktis Tabako kontrolės įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 4-6 punktų reikalavimams. Siūlytina Taisyklių nuostatas papildyti.

7. Siekiant teisinio aiškumo, Taisyklių 10 punkte nurodytą dokumentų pateikimo Departamentui būdą per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą siūlytina išskirti jungtuku „arba“. Pastaba aktuali ir Taisyklių 12, 16.1-16.4 ir 18 punktams.

8. Atsižvelgiant į Taisyklių 11 ir 12 punktuose Departamentui nustatytus vienodus 5 darbo dienų nuo paraiškos ir dokumentų, kurių reikia licencijai išduoti, gavimo, terminus išsiųsti įmonei patvirtinimą dėl paraiškos ir dokumentų gavimo bei išsiųsti jai pranešimą apie paraiškos, dokumentų trūkumus, siūlytina įvertinti, ar Taisyklių 11 punkte nurodytas Departamento patvirtinimas įmonei neturėtų būti siunčiamas atlikus Taisyklių 12 punkte nustatytus veiksmus ir šio patvirtinimo turinį be kita ko sudarytų informacija apie įmonei nustatytą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą

trūkstantiems arba patikslintiems dokumentams pateikti, tuo atveju, jeigu patikrinus pateiktą paraišką ir dokumentus būtų nustatyta, kad paraiška išduoti licenciją neišsamiai, netiksliai užpildyta arba joje pateikti neteisingi duomenys, arba pateikti ne visi dokumentai, kurių reikia licencijai gauti, arba jie neatitinka Taisyklių reikalavimų.

9. Taisyklių 12 punkto nuostatos tikslintinos, nurodant kokiems Taisyklėse nustatytiems reikalavimams yra vertinama dokumentų, kurių reikia licencijai gauti, atitiktis. Pastaba aktuali ir Taisyklių 18 punkto nuostatoms.

10. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 244 „Dėl Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nuostatų 17.9 papunktį, pagal kurį Departamentą sudaro valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, tikslintinos Taisyklių 15.8 papunkčio nuostatos.

11. Taisyklių 19 punktą siūlytina suderinti su Viešojo administravimo įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi.

12. Siūlytina Taisyklių III ir IV skyrių pavadinimuose vartoti vienodą nuorodą „*licencijų turėtojų*“, ją nuosekliai vartoti taip pat Taisyklių 20, 24 ir 25 punktuose.

13. Taisyklių 20 straipsnyje nurodytos institucijos, vadovaujantis Tabako kontrolės įstatymo 31 straipsnio 1 dalies nuostatomis, už šio įstatymo nuostatų pažeidimus baudas skiria priimdamos motyvuotą nutarimą, todėl siūlytina Taisyklių 21 punkte vartoti tik šią nuorodą.

14. Taisyklių 23 punkto nuostatų, kaip perteklinių ir pridėtinės vertės reguliavimui nesuteikiančių, siūlytina atsisakyti.

15. Atsižvelgiant į tai, kad Taisyklėse nustatytą licenciją išduoda Departamentas, siekiant nuoseklumo, siūlytina Taisyklių 25.3 papunktyje nurodyti, kad šios institucijos sprendimai gali būti skundžiami. Taip pat siūlytina šiame papunktyje pateikti nuorodą į Administracinių bylų teisenos įstatymą (be kita ko, atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr.1R-298 12, 13 punktus, teisės aktuose, teikiant nuorodas į kitus teisės aktus, turi būti nurodytas konkretus teisės aktas (išskyrus atvejį dėl aukštesnės galios teisės akto – jame turi būti vengiama nuorodos į žemesnės galios teisės aktus)).

16. Siekiant išvengti dažno Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ keitimo ir užtikrinti ekonomiškumo principą atitinkančią teisėkūrą, manytume, kad būtų tikslinga Projektą Nr. 2 apjungti su šiuo metu Vyriausybei Energetikos ministerijos pateiktu Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo pakeitimu (TAIS Nr. 20-5017(3)) ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje rengiamu (TAIS Nr. 21-21924) šio sąrašo pakeitimu, kurie, kaip ir Projektas Nr. 2, turi įsigalioti 2021 m. gegužės 1 d.

17. Atkreiptinas dėmesys, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 34 punktu derinimo pažymoje nurodoma suinteresuotų institucijų ir asmenų pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos buvo neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies.

Dėl susijusių aspektų

Atkreiptinas dėmesys, kad Taisyklių 5 punkte pateikiama nuoroda dėl informacijos į Licencijų informacinę sistemą teikimo vadovaujantis Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl licencijavimo pagrindų aprašo ir Licencijų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ nederą su Viešojo administravimo įstatymo 29 straipsnio nuostatomis. Šiame kontekste pažymėtina, kad remiantis teisėkūros sistemiškumo principu, reiškiančiu, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigalioję kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, taip pat siekiu sukurti vientisą, nuoseklią ir veiksmingą teisės sistemą, turėtų būti priimami Viešojo administravimo įstatymo 29 straipsnio įgyvendinamieji teisės aktai (Ekonomikos ir inovacijų ministerija rengia Licencijavimo pagrindų aprašo ir Licencijų informacinės sistemos nuostatų pakeitimo projektą, TAIS Nr. 20-12192(2)).

Teisės grupės patarėja

Ingrida Staniulienė